

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK.

De boekjes van A. HANS worden in alle scholen aanbevolen, omdat zij boeiend en nuttig zijn en aan de kinderen van over heel het land vertellen. Dat veel nummers reeds drie- en viermaal herdrukt werden bewijst hoe A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK overal gevraagd wordt. Al de verschenen boekjes zijn nog verkrijgbaar. Ziehier eenige van de laatste titels:

450. De avonturen in de Hooglanden. — 451. De gestoorde Zesdagenkoers. — 452. Uit een Gezin. — 453. Een Smokkelavontuur. — 454. De Weezen van de Beukenharst. — 456. Kars, de Herdershond. — 457. Een angstige Tocht. — 458. De verkleede Krijgsman. — 459. De Heldin van Maastricht. — 460. Een spion verrast. — 461. De wraak van den Eskimo. — 462. De schoolmeester van Sylt. — 463. Gevangen in het IJs. — 464. Het Spook van de Steengroeve. — 465. De Groote Ronde. — 466. Erik, de Cow-Boy. — 467. De Roover uit Eikenloo. — 468. Het Geheim van den Torenkelder. — 469. Lina, de Smokkelaarster. — 470. Tweemaal Gered. — 471. De zoon van Keizer Karel. — 472. De Zwarte Vrouw uit den Polder. — 473. Djees, de Schooier. — 474. De Cow-Boy en zijn Zuster. — 475. De Wilde Ridder en het Kind. — 476. Avonturen in de Grot. — 477. De Luchtreiziger. — 478. De Kinderen van den Visscher. — 479. Een vlucht in Rusland. — 480. Het Turfschip van Breda. — 481. Kerstmis in Sneeuw en IJs. — 482. Een vreemde Oudejaarsavond. — 483. De Tooveres van het IJs. — 484. Een Cow-Boy in de Gevangenis. — 485. De Jonge Strandlooper. — 486. Een Wonderbare Terugkeer. — 487. Het gestoorde Kamp. — 488. Een blijde Wederkomst. — 489. Het geheim van het Kraaienhof. — 490. De Ridder met het Zilveren Kruis. — 491. De Heldin van den Vuurtoren. — 492. Koning Albert I. — 493. Koning Leopold III. — 494. Het Licht in de Duinen. — 495. Voetballers in Amerika. — 495bis. Koning Albert aan den IJzer. — 496. Vaders Vlucht. — 497. Een Martelares. — 497bis. Te Marche-les-Dames. — 498. De Jonge Verstekeling. — 498bis. De wraak van den Verstoeteling. — 499. Ada's Avonturen. — 500. Uit het leven van A. Hans. — 501. Een zonderlinge vergissing. — 502. Een Vlaamsche knaap in oorlogstijd. — 503. De jonge wildstrooper. — 504. De bannelingen van Dinant. — 505. De zes honderd Franchimonteezen. — 506. Een nacht in het veerhuis. — 507. Het spook van Leffinge. — 508. De reis met het schoolschip. — 509. De gestoorde zeereis. — 510. De jonkvrouw van het Veen. — 511. Het spookhof. — 512. Het leed van Magda. — 513. Everaard Tserclaes. — 514. De Alweter. — 515. De strooper van het Zoniënwood. — 515bis. Peter Benoît. — 516. Oorlogswoeker. — 517. De ondergang van Lombardzijde. — 518. Te laat. — 519. De opperbaas. — 520. 't Geheim van de schuur. — 521. De arme nicht. — 522. De avonturen van Klaas Wens. — 523. De ondergang van Vremdijke. — 524. De martelares Miss Cavell. — 525. De Boef van Elslloo. — 526. De verrader van Aubel. — 527. De Hulp van den Renner. — 528. Schipbreuk van de Méduse. — 529. Zijn eer hersteld. — 530. De redder van den Koning. — 531. De verlaten Koning.

Elke week verschijnt een nieuw boekje.

Vraag ze in de boekwinkels en bij dagbladverkoopers.

PRIJS : 60 CENTIEMEN.

Drukkerij R. Bracke-Van Geert, Wetteren.

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK

Derde druk.

Nr 224

A. HANS

De Wildeman

UITGAVE A. HANS-VAN DER MEULEN

DE WILDEMAN

I.

Meester Pauwels stond even met zijn rug naar de kinderen, want hij schreef op het bord. Het was stil in de klas. Maar eensklaps barstte er een geweldig lawaai los.

De meester keerde zich om. Wat scheelde er aan de jongens? Sommigen sprongen uit hun bank en anderen stonden er boven op.

— Een puid, meester...

— Ja, daar!

Zoo klonk het dooreen. En waarlijk een kikvorsch sprong over den vloer en scheen zelfs verschrikt in deze rumoerige omgeving.

Meester Pauwels was zelf heel kalm. Hij keek eens rond en zijn oog bleef rusten op een zwarten krullebol.

— Pol, neem gij den puid op en zet het beest buiten op 't gras.

Pol gehoorzaamde dadelijk. Hij bracht het dier buiten en bleef even weg. En toch scheen het, of hij zich gehaast had, want hij stormde dan wild binnen. Maar een man volgde hem en riep nijdig:

— Deugniet, ik zal u de ooren van het hoofd trekken! Gij leelijke wildeman!

Nieuwe stoornis.

De man wilde Pol achterna, maar de meester trad hem in den weg en zei, kalm nog altijd:

— Laat mij doen, Judocus. In de school blijf ik gaarne alleen meester. Wat is er gebeurd?

— Wel, ik was op mijn land aan 't spitten... Al meteens voel ik wat koude in mijn nek wriemelen. Ik sla mijn hand naar die plaats en ik heb een puid vast. Die wildeman daar, die nietwaard, was stilletjes achter mij gekomen en had een puid in mijn nek gestoken.

Er werd in de klas luid gelachen en dat stemde Judocus nog boozet.

— Wacht, ik zal den deugniet eens wat anders in den nek slaan dan een puid! raasde hij.

— Neen, ik zal Pol straffen, sprak de meester.

— Hij groeit op voor de gevangenis.... Ze moesten den schavuit al lang naar de verbeteringsschool gedaan hebben.

— Maar uw Karel nog veel eer! schreeuwde Pol terug.

— Zwijgen! gebod de meester.

Hij fluisterde Judocus iets in 't oor en kreeg den man buiten. Dan riep hij den zwarten krulbol voor de klas.

— 't Is me weer een namiddag, zei de meester. Eerst brengt ge een puid mee in de klas en laat die rond springen. Dan zet ge het dier in den nek van Judocus in plaats van in 't gras...

— Judocus had moeder gisterenavond uitgescholden, zei Pol.

— En moet daarom dat arme diertje het ontgelden? Is het niet laf voor zoo'n grooten sterken jongen een klein dier te mishandelen? Dat is een! Hier stoort ge de orde en plaagt ge mij. Dan treitert ge een man, die aan zijn werk is. Ge zult straks den verloren tijd inhalen. Ga nu naar uw plaats. We moeten voortleeren.

De meester had dadelijk begrepen wie de kikvorsch rond liet huppelen. Hij kende zijn volkje. En met Pol Liekens had hij veel last. 't Was een rustelooze jongen, die voortdurend allerlei streken verzoon. In het Oost-Vlaamsch dorpje aan de Leie noemde men hem den « wildeman ». En die naam was niet onverdiend.

De stilte keerde in de klas terug.

Te vier uur moest Pol Liekens school blijven.

Dat viel hem moeilijk. Hij was zoo gaarne in 't veld of aan de rivier.

De meester gaf hem werk op, en moest dan even over en weer naar huis. Hij sloot de deur. Maar Pol kon er wel uit. Vlug opende hij een venster. En in een oogenblik was hij buiten. Hij klom over een muurtje en liep over het land van Judocus.

— Daar is de wildeman weer! riep de boer kwaad. Wat doet ge op mijn land?

Maar Pol luisterde niet naar hem, en draafde er van door. Eerst naar huis, want hij had honger.

Hij woonde even buiten het gehucht in een klein huis waarbij wat land lag. Moeder werkte er op, want ze moest haar man vlijtig helpen, om den kost te verdienen voor zeven kinderen. Pol was de oudste en nog maar veertien jaar.

— Moeder, ik heb honger! riep Pol.

Vier broertjes en zusjes, die ook van school kwamen, zaten al aan tafel.

Moeder staakte haar werk.

— 'k Heb daar iets gehoord van een puid, zei ze.

— Och, een grap, moeder! Toon heeft het zeker al weer seffens moeten verklappen?

— Ik mag het niet weten, wat ge allemaal uitsteekt?

— Was het dan zoo erg?

— Ja. De meester zegt, dat ge goed kunt leeren maar ge past niet op. Eigenlijk moest ik u geen boterham geven.

— O, moeder, 't rammelt zoo van binnen.

— De meester had u veel langer in school moeten houden.

Pol verzweg maar hoe hij gevlucht was. Moeder sneed een paar dikke boterhammen.

— En dan seffens konijneneten gaan halen, beval ze.

— Ja, moeder...

Vrouw Liekens had haar jongen wel meer willen vermanen, maar allerlei zorgen kwamen haar voor den geest. Ze had nog zooveel te doen, eer het avond was.

Pol vertrok met een zak en een mes naar den Leiekant. Aan de overzijde lag 't eigenlijke dorp. En de veerman bracht gedurig volk over. De menschen zeiden dikwijls, dat er een brug zou moeten zijn. Andere knapen kwamen naar de rivier. 't Was een warme Zomerdag.

— Zwemmen! zei Pol.

En 't duurde niet lang of de heele bende plaste in 't frissche water. Daarna lagen de jongens weer gekleed in het zonnetje.

— 'k Weet wat plezierigs! riep Pol eensklaps. Ik wil eens rijden op de bruine koe van Vincke. 'k Zal doen of het een paard is! Wie helpt er de koe vast te houden?

— Ik... ik! klonk het.

De bende sprong op. De koe van Vincke draafde weg voor de onstuimige groep. Maar de knapen omsingelden ze. En zoo konden ze het dier grijpen. Pol klom er op en vatte het beest bij de horens. De koe scheen niet gesteld te zijn op zoo'n ruiter. Ze boog onrustig den kop en trachtte den last van haar dikken rug te gooien.

— Ju! schreeuwde Pol. Draaf nu een keer zoo rap als het paard van den baron! Vooruit!

De jongens maakten plaats. De angstige koe rende weg. Ja, nu draafde ze dwars door de wei-de, dan over den weg.

— Ho, ho! gilde Pol, wien het nu te vlug-ging, maar het dier luisterde niet.

De wildeman kreeg het benauwd. De koe rende als een dolle. De menschen kwamen ontsteld uit hun huizen. Ze schreeuwden en tierden, maar de koe werd er nog woester door.

— Stil! kreet Pol, die zich bang aan de horens klemde.

't Dier vloog nu door een gracht. Pol maakte een buiteling. Hij sloeg met de beenen in de lucht, maakte een zwaai, liet de horens los, en spartelde tusschen het riet.... De koe was over hem heen gestormd. En een harer pooten trof den wilde-man aan 't hoofd. Bloed vloeide tusschen den zwarten krullebol.

Allerlei menschen waren de koe nagelooopen.

Ze hielpen nu Pol recht, die geheel verdwaasd was.

— Hoe kwaamt ge op die koe? Wat hebt ge nu uitgestoken? zoo vroeg men.

Men keek naar de wonde in 't hoofd en het bloed en sprak van een dokter. Maar Pol werd algauw helderder van geest en liep weg.... Hij hield niet van die belangstelling.

Hij trok naar huis. Moeder werkte nog op het land. Juist riep een der andere kinderen tot haar: « Pol zit op een koe », toen ze haar oudsten zoon bemerkte. Vrouw Liekens schrok vreeselijk.

— Ge zijt gewond! jammerde ze. O, wat hebt ge nu weer uitgemeten?

Maar ze wachtte niet op 't antwoord. Ze trok Pol mee in huis, wiesch de wonde uit en legde een verband.

Buren verschenen, en begonnen opgewonden over den dollen rit op de koe te spreken. Zoo hoorde vrouw Liekens bij stukken en brokken het verhaal.

— O, wat heb ik een verdriet van dien jongen! kloeg ze.

— Ja, mensch, ge komt er wat mee tegen, zei een der omstanders.

— Dat raakt vast in 't kot, beweerde een lange magere vrouw. Vanmiddag heeft hij mijn Judo-cus ook wreed doen verschieten door een puid in zijn nek te steken.

— Kijk liever naar uw Karel! snauwde Pol haar toe.

— Mijn Karel zou zoo iets niet doen.

— Uw Karel is een dief!

— Wat durft ge zeggen?

— Hij heeft Zondagavond, toen 't donker werd, een slechten halven frank in 't winkeltje van Lies gegeven omdat hij weet, dat Lies slecht ziet, vervolgde Pol.

— Leugens! Ik zal eens naar den veldwachter gaan.

— Toe, maak nu geen ruzie hier, suste een buurman. Al de jongens zijn gelijk.

— Maar mijn Karel is gelukkig zoo geen als deze wildeman...

— Buiten! schreeuwde Pol, en hij gaf de vrouw van Judocus een duw.

— Stil! gebod moeder.

— Ze spreekt van u ook altijd kwaad met haar lange tong! wedervoer Pol.

— Ja, ik zal eens met den veldwachter spreken! dreigde de vertoornde vrouw van Judocus, en ze ging heen.

Het halve gehucht, was intusschen op jacht achter de koe. Het opgejaagde dier liet zich niet gemakkelijk vangen en draafde op den weg naar Gent. Maar menschen, die op het land werkten en de beweging zagen, begrepen dat men een weg-

gelopen koe achtervolgde. En ze boden hulp. Ze trokken het beest tegemoet. Eindelijk werd de koe gevat en met een zeel gebonden. In triomf voerde men ze terug. De eigenaar, boer Vincke, die een der laatsten vernomen had, wat er gebeurd was, kwam aangedraafd op zijn bloote voeten.

— Menschen, bedankt voor uw hulp, zei hij. Die nietwaard van Liekens heeft me dat gelapt. Die wildeman plaagt ons te veel.

Pol was toch wat versuft. Een kameraad bracht den leegen zak terug. En Toon moest nu om gras voor de konijnen. Pol zat stil op een stoel in huis.

De meester trad binnen.

— Zoo, zoo, zei hij. Daar zit hij nu... getemd! Maar voor hoelang? Waart ge maar liever in de klas gebleven.

Pol keek beschaamd voor zich.

— Laat me de wonde eens bekijken, hernam de onderwijzer, die dikwijls geroepen werd voor zulke gevallen.

Hij wikkelde den doek los.

— 't Is niet erg, zei hij. 't Had heel anders kunnen zijn. Jongen, jongen, ge hebt met uw leven gespeeld.

— En dat doet hij zoo dikwijls! kloeg moeder, die in huis was gekomen. Verleden Winter hebben ze hem uit 't water moeten halen, toen hij door 't ijs zakte.

— Ja, ik weet het nog. Ik heb lang genoeg aan hem gewerkt om de levensgeesten op te wekken.

— En hij is eens van boer Landuits wagen gevallen. Meester, dat Pol toch niet beter oppassen wil.

De onderwijzer schudde 't hoofd.

— Laat hem morgen thuis, sprak hij. Stil binnen zitten of buiten in de schaduw. Rust zal hem deugd doen. En overmorgen is hij genezen.

De meester vertrok. Maar wat later kreeg het huisje weer bezoek. En nu was het de veldwachter, die moeder deed schrikken, toen ze het voeder kookte voor het varken.

— Asa, zei de veldwachter, wanneer gaat dat eens eindigen met de deugnietereien van dien straatslijper daar? Er is een klacht van boer Vincke. En we verliezen ons geduld, ik en de burgemeester. Nog een keer zoo'n streek, en ge vertrekt naar Sint-Pietersveld, hoort ge. 't Kan niet blijven duren!

Pol schrok nu toch. Sint-Pietersveld, zoo noemde men het opvoedingsgesticht te Ruisselede. De menschen spraken van de verbeterings-school.

— 't Is toch wel triestig! kloeg vrouw Liekens.

— Ge geeft hem geen slagen genoeg, beweerde de veldwachter. Hij moest van de zweep krijgen. Ware het mijn jongen, 'k peperde het

hem elken morgen met een ferm stok in, dat hij heel den dag braaf moet zijn. Maar nu verwittigen we u voor den laatsten keer, wildeman! Paard rijden op een koe! Hoe komt het in zijn dwazen kop op! En 't beest had kinderen en oude menschen kunnen omver loopen en doen verongelukken. En als de koe zelf den nek gebroken had! Wie zou ze vergoeden? Uw vader en moeder hebben het nog niet lastig genoeg, he, kapoen! Ik heb nu mijn boodschap gedaan. Hoor wij nog iets, ge krijgt een proces-verbaal en de rechter zal kort spel met u maken, want dan doe ik uw boekje eens open.

De veldwachter stak dreigend een vinger op, wenschte goeden avond en vertrok.

Vrouw Liekens zat te weenen. Pol zag het. En er liep een rilling over zijn gelaat. Zijn mondhoeken trilden.

Plots ging de knaap naar moeder toe, en hij sloeg haar de armen om den hals.

— Moeder, ik zal braaf zijn, sprak hij.

— Ge hebt me dat al dikwijls beloofd, maar 't is altijd weer wat anders.

— Ik wil nu toch beter opletten...

— O, ik zal het maar gelooven, als ik het zie. Ik weet wel dat uw hart goed is. Maar ge denkt nooit na. En ge wilt bij de andere jongens altijd haantje vooruit zijn en doen, wat zij niet durven. Dat is eigenlijk hoovaardig. Ons Heer

ziet niet gaarne kinderen die hun ouders verdriet aandoen... Vader werkt heele dagen voor u, uw zusjes en broertjes. En als hij 's avonds thuis komt, hoort hij zulke klachten. Hij kan er soms niet van slapen. Hij schaamt zich over u. Peins eens, dat de veldwachter u moet komen dreigen met de verbeteringsschool.

Moeder sprak nog meer tot haar zoontje, maar het huiswerk moest gedaan worden. 't Was tijd voor de kleine Liza en Emma om te gaan slapen. Moeder had weinig rust.

In triestige stemming volgde Pol haar bewegingen.

Daar trad vader binnen, die op de groote baan had gewerkt, aan 't kasseien. Hij was vermoeid. Zijn rug stond al gebogen naar den zwaren arbeid.

— Ha, daar zit de deugniet! zei Liekens, naar Pol wijzend. Ik het het al geboord. Ja, de menschen vertellen het me rap van dien stouten zoön.

En boos greep vader Pol vast. Maar hij keek naar het verband om den zwarten krullebol en liet den knaap los.

— Ge verdient slagen, hernam hij. Ge zijt gekwetst! Ge had kunnen dood zijn... Rijden op een koe! Waar haalt ge 't uit? En de veldwachter is hier geweest. Ge zult me van schaamte nog doen verhuizen.

En vader sprak nog andere harde woorden.

Het gezin gebruikte het avondmaal. Vader zond Pol toen naar bed. Hij gaf hem een kruisje...

— Jongen, verander toch! vroeg hij treurig. Zoo loopt het slecht af.

En in zijn bed weende Pol. Hij was kwaad op zichzelf. 't Is waar, hij deed zijn ouders verdriet aan. Hij wilde zich beteren.

Den volgenden morgen stond vader al vroeg aan zijn bed.

— Hebt ge nog pijn, Pol? vroeg hij.

— Neen, vader...

— Voelt ge niets in uw hoofd?

— Niets, vader...

— Anders moet de dokter komen. Ge blijft vandaag thuis... En niet weg en weer loopen... U rustig houden, zooals de meester gezegd heeft.

Vaders stem klonk zoo teer. En dat trof den wildeman.

Pol nam vaders bruine harde handen, en zei:

— Ik zal braaf zijn...

— Ja, jongen, doe er uw best voor.

Vader ontbeet en vertrok dan naar zijn werk, weer voor een langen dag in de brandende zonnehitte.

Moeder hielp later de andere kinderen. En Pol stond dan ook op. Hij hield veel van een

vrijen dag, maar dan moest het voor al de jongens vacantie zijn. Nu ware hij liever naar school gegaan.

Hij moest zich echter rustig houden. Moeder zette een stoel voor hem onder den perelaar, in de schaduw.

De dag duurde voor Pol zeer lang.

Na de ochtendklas kwam de meester weer eens kijken. Hij nam het verband weg.

— De wonde geneest goed, zei hij. Morgen moogt ge weer naar de school komen.

— Ja, meester, zei Pol deemoedig.

Wat was de onderwijzer ook goed voor hem. En Pol plaagde hem zoo dikwijls!

Ja, hij wilde voortaan beter oppassen.

II.

En waarlijk, er ging een week voorbij, zonder dat er klachten kwamen over Pol Liekens. Na schooltijd ging de knaap om konijneneten en hij hielp ook moeder op den akker.

Op een avond bleef hij lang weg met zijn zak gras. En moeder was al ongerust. Vader kwam thuis.

— Pol is er nog niet, zei hij. Zeker zijn goede voornemens vergeten!

't Was acht uur, toen de wildeman verscheen. En een oude man vergezelde hem.

— Klachten, dacht moeder.

Maar Tiestje, zooals de grijsaard heette, zei dadelijk:

— Ik kom eens zeggen, dat uw Pol mij zoo goed geholpen heeft. Ik moest mijn peren plukken. Dries, mijn geuur, neemt ze morgen mee naar de markt, te Gent. En ik kan niet goed meer in den boom. Pol zag me op de ladder staan, en hij vroeg me te helpen. Hij doet dikwijls wat voor mij. Wees niet kwaad dat hij een beetje laat is.

— Neen, neen, sprak vader. Ik heb gaarne dat hij u helpt, Tiestje. Maar Pol, den naasten keer moet ge eerst aan moeder komen zeggen, dat ge wat laat uitblijft.

— Ja, zei de oude man, dat is waar. We hebben er niet aan gepeinsd, he, Pol? Ha, moeder Liekens, ze noemen uw jongen den wildeman, maar hij heeft een danig goed hartje... Dat zal ik altijd beweren... En het is de waarheid.

Vrouw Liekens glimlachte gelukkig. Ze hoorde zooveel kwaad van Pol, en nu deed deze lofspraak haar goed.

Pol at dan smakelijk zijn avondbrood. Tiestje wenschte allen goeden nacht en vertrok naar zijn eenzaam huisje.

— Wat doet ge wel eens voor Tiestje? vroeg vader aan Pol.

— O, ik heb zijn hooi gekeerd en ik snijd nu en dan gras voor zijn konijnen. Tiestje is zoo oud en zoo krom.

— 't Is braaf hem te helpen. Ik hoor dat liever dan van paardje rijden op een koe.

Den volgenden dag kwam Pols zuster, Doka, schreiend thuis. Ze was twaalf jaar.

— Wat is er nu? vroeg moeder.

— 'k Kwam daar voorbij het huis van Judocus, en hij en zijn vrouw zeiden, dat Pol al de peren van Tiestje gestolen had en verkocht aan een leurder.

— O, zulke leugenaars!

— Ze riepen het luide. Er stonden nog menschen bij. En Karel gaf me een duw. Kinderen van een dievenfamilie moesten niet bij zijn huis staan, zei hij.

— Trek u niets van die menschen aan, Doka! hernam moeder.

Pol kwam juist binnen en vernam het verhaal ook. Boos liep hij weer weg. Hij scheen niet te hooren, dat moeder hem terug riep.

Hij snelde naar het huis van Judocus, wiens vrouw nog aan de deur stond. Dit deed ze heele dagen, want ze was verbazend nieuwsgierig en praatzuchtig.

Karel, haar zoon, zag Pol afkomen en school weg achter zijn moeder.

— Heb ik de peren gestolen? vroeg Pol.

— Mijn Karel heeft u in den boom van Tiestje gezien, antwoordde de onverstandige vrouw.

— En Tiestje zag hij niet onder den boom staan? Ha, neen, hij liegt te gaarne. En heb ik de peren verkocht?

— Ge zijt een deugniet en hebt een veel te franken mond! riep de vrouw.

— Ja, ja, ge hebt peren gestolen! schreeuwde Karel.

Plots rukte Pol hem weg van achter zijn moeders rug. En Karel kreeg harde klappen om zijn ooren. Hij gilte om hulp.

Zijn moeder begon op Pol te rammelen. Menschen uit de buurt kwamen kijken.

De veldwachter zag uit de verte het tooneel en naderde zoo vlug hij kon.

— Ha, peinsde ik het niet, dat het weer die wildeman was! riep hij uit.

Pol liet Karel los.

— Hij moet me maar niet voor dief uitschelden, zei hij.

— Hij wilde mij ook slaan, loog vrouw Judocus.

— O, ik ken hem wel, zei de veldwachter. Hij groeit op voor het kot.

— Ja, steek hem vast! schreeuwde een andere vrouw.

— Mijn neus bloedt, schreide Karel.

— Zoo'n wildeman, sprak een boer, die aan 't hofhekken kwam kijken. Ze moesten de parochie verlossen van dien schavuit!

— Ze hebben gezegd, dat ik al de peren van Tiestje heb gestolen! zoo verweerde zich Pol.

— Ge zoudt wel durven, beweerde een der omstanders.

— Als hij op mijn hof komt, houd ik een knuppel gereed, vertelde een derde. Zulk een nietwaard. Hier vrouw Judocus en haar jongen komen slaan.

— Zoo valsch als een kat vloog hij op mij aan! loog weer de moeder van Karel. En zie eens, hoe mijn ventje bloedt!

— Maar de geniepigaard gaf onze Doka een duw! hernam Pol.

— 't Is niet waar! gilde vrouw Judocus met haar schelle stem. Mijn Karel heeft u in den pereelaar van Tiestje zien zitten, en dat oud manneken kan u niet meer verjagen.

— 't Was om Tiestje te helpen.

Allen begonnen te lachen.

— Zoo'n helper! zei een man. 't Is of ge de kat op het vleesch laat passen.

— En de muis op 't spek.

— Zoo'n arm manneke als Tiestje bestelen, hernam vrouw Judocus. En ik zou dat niet mogen zeggen!

— Kom eens mee, ventje! beval de veldwachter. Ge weet, wat ik van de verbeteringsschool gezegd heb.

— Maar ga het aan Tiestje vragen? riep Pol wanhopig.

— Ik heb niets te vragen. Ik weet wat voor een gast ge zijt.

De veldwachter wilde Pol bij den arm nemen. Maar de knaap sprong op zij en liep weg.

— Pakt hem! schreeuwde Karel tot de groote menschen.

— O, ik vind hem wel, meende de veldwachter.

Pol liep tot aan de Leie. En weenend viel hij daar in het gras neer. Wat waren de menschen toch onrechtvaardig. Ze kozen partij voor den valschen Karel en zijn leugenachtige moeder. Hem beschuldigden ze van diefstal als hij Tiestje hielp. En hij verleende dikwijls bijstand aan oude menschen, maar hij liep daar niet mee te koop.

— De veldwachter wil me naar de verbeteringsschool steken! zei Pol. Ik wil er niet heen. Ik ga naar oom Maarten... En ik zal vandaar een brief aan vader en moeder schrijven. Ik

durf nu niet naar huis. De veldwachter zou me weghalen.

Pol stond op, en over de velden trok hij naar de groote baan, die van Gent over Drongen naar Deinze leidt. Oom Maarten woonde tegen Deinze aan.

Pol dacht aan vader en moeder. Hij vond het vreeselijk nu van hen weg te moeten gaan. Hij had zijn best gedaan om braaf te zijn. Maar als zoo'n valsche Karel u betichtte van diefstal en uw zuster uitschold en duwen gaf, ha, dan kookte toch het bloed. En de veldwachter wilde niet luisteren naar hem.

— Niet naar de verbeteringsschool! gonsde het in Pols verward hoofd. Naar oom Maarten...

Hij liep naast de baan in de felle hitte. Eensklaps zag hij gendarmen naderen. Er waren er twee op patroelje. Maar in zijn angst dacht Pol, dat ze hem zochten.

Hij zou de baan oversteken om over de velden nog verder te vluchten. Hij hoorde een luid getoet, zag een zwart monster... Te laat. Een auto schoof remmende over de keien, maar sleurde den armen Pol mee, die in zijn benauwdheid plots den weg kruiste en het voertuig niet bemerkte had.

Uit de auto stapten de chauffeur en een heer. De twee gendarmen snelden toe. Daar lag Pol,

bloedend uit het hoofd. En ook uit zijn kleeren sijpelde bloed.

— Moeder!

't Was nog een zucht, een laatste... De oogen braken en de krullebol werd rood gekleurd.

— 't Manneke is al dood! zei een der gendarmen meewarig.

III.

Aan denzelfden weg in een herberg, zaten Liekens en zijn werkgezellen. Ze hadden hier hun boterham opgegeten en rustten nu wat. Een wreef zijn arm, die hij bij den arbeid verrokken had. 't Was een zware taak den weg te herstellen.

De waardin, die buiten een voerman besteld had, kwam binnen, en zei:

— Er is ginder verder een kind door een auto overreden. 't Is al dood.

't Nieuws bracht ontsteltenis.

— Een jongen van een jaar of veertien, nogal struisch, vervolgde de bazin. Hij wilde vóór de auto de baan oversteken, zoo zegt de voerman.

Liekens dacht even aan Pol. Maar die kwam hier nooit.

— 't Is wreed, zei hij. Ik ben blij dat er op ons gehucht geen auto's komen.

— Ja, 't zijn leelijke dingen. Er gebeuren veel

ongelukken mee, sprak een ander. Weten ze niet wiens jongen het is, Liza?

— Neen.

— En waar is 't gebeurd?

— O, een half uur verder.

De mannen konden niet gaan zien. Ze moesten weer aan 't werk. Ze begaven zich naar buiten, waar de kasseien blakerden in de felle zon.

Liekens nam zijn houweel op.

— Triestig, als ge zulk nieuws thuis krijgt, zei de man naast hem.

— Ik kan niet werken, riep Liekens uit. Ik word zoo aardig.

— Wat scheelt er dan? Is het van de warmte?

— Neen, maar die jongen! Ik heb er ook een van veertien jaar, groot en struisch... Als hij het eens was...

— Maar wat ge nu in uw hoofd steekt. Ge woont zoo ver van daar...

— Ja. En toch, het is zoo raar om mijn hart. En ik beef van angst. Ik moet gaan zien.

— Er loopen zooveel kinderen langs de baan, sprak een derde. Waarom nu het ergste denken? Moest uw jongen al ginder zijn?

— Neen... niet dat ik weet.

— Welnu, hoe zou hij er dan onder een auto geraken?

— Ik kan niet werken, ik sta te wankelen op mijn voeten.

— Ga dan kijken. We zullen 't zeggen als de toezichter komt.

En Liekens snelde weg. Hij liep hard in de brandende zon. Hijgend moest hij zijn vaart verminderen. En toch dreef de angst hem voort. Het was een zware tocht. Hij ontmoette menschen.

— Weet ge van 't automobielongeluk? vroeg hij dan.

Ja, ze wisten het, maar kenden het slachtoffer niet. Eindelijk zag Liekens een groep menschen. Ginds moest het gebeurd zijn. En weer liep de vader hard. Hij zag de auto. Gendarmen stonden tusschen de menschen.

— Wie is de doode? vroeg Liekens.

— Een jongen, maar niemand kent hem hier. Hij ligt ginder op dat hof. Ze hebben hem daar gedragen.

Liekens snelde er heen. In de schuur lag het lijk op stroo. Een veldwachter van het naaste dorp stond er bij.

— Wie is de jongen? kreet Liekens weer.

— We weten het nog niet. Kijk maar eens. Misschien kent gij hem.

De veldwachter stak de deur open. De arme vader trad binnen.

— Pol! klonk het luid en snijgend, en huilend zonk de ongelukkige vader op de knieën. Pol toch, mijn Pol! kreet hij, zich over het verminkte lijk buigend. O, is hij waarlijk dood?

vroeg hij schreeuwend aan den veldwachter.

— Ja... Is het uw zoon?

— Ja, ja... O, Pol toch, wat hebben ze met u gedaan, mijn arme jongen!

Liekens streelde de krullen en de wangen.

— Kom, sprak de veldwachter, ga mee in huis. Ja, 't is wreed, vriend.

— O, laat me hier liggen!

— Neen, dat kan niet zijn. Wees een man!
't Is wreed, ik voel het...

Menschen van de hoeve kwamen toegelopen.

— 't Is zijn jongen, vertelde de veldwachter.

Met zacht geweld leidde men den wanhopigen vader in huis. De boerin en haar dochters veegden ook hun tranen af. Men liet den vader een glas water drinken, maar 't duurde nog lang eer Liekens den naam, den ouderdom en de woonplaats van den jongen doode kon opgeven en andere vragen van den veldwachter beantwoorden.

De gendarmen werden ontboden. De heer van de auto kwam met hen mee en legde uit, hoe het gebeurd was.

Droevig keek Liekens naar den eigenaar van de auto. Maar hij verweet hem niets, hij wist immers dat zijn Pol erg wild kon zijn. Hij steunde het hoofd in de handen, en barstte weer in tranen los. De boer beloofde Pols lijk naar huis te brengen. Maar dat zou pas mogen gebeuren, als het gerecht uit de stad geweest was.

— Ik zal naar uw vrouw rijden, zei een zoon van de hoeve.

Eerst ging Liekens nog eens naar de schuur.

— Is het nu toch waar, dat mijn jongen dood is! kermde hij. Pol toch, wat deedt ge hier op de gevaarlijke baan? O, mijn arme, lieve jongen... Hij had zoo'n goed hart, vertelde hij aan de omstanders. Hij hielp oude en gebrekkige menschen. En hij zag ons allemaal zoo gaarne.

De chais was ingespannen en Liekens steeg in. Zoolang hij kon blikte hij naar de schuur.

— En dat moet ik nu aan mijn vrouw gaan vertellen! kreunde hij.

Voor het gehucht nog stapte hij uit, want hij kon zijn weg verkorten over de akkers.

Hij sloop om zijn huisje heen. O, zoo iets moeten zeggen aan moeder...

Hij zag zijn vrouw op het stukje land. En zij bemerkte hem.

— Vader, riep ze verschrikt. Weet gij iets van Pol? Hij is niet komen eten. En de veldwachter zocht hem. Maar 't was onrechtvaardig. De vrouw van Judocus en haar jongen hadden leugens verteld. Maar wat scheelt er u?

Liekens zonk op de knieën in de mulle aarde.

— Onze arme Pol! snikte hij.

— Waar is hij dan?

— O, moeder... moeder toch!

— Hebben ze hem weggedaan? Het is dan onrechtvaardig...

— Neen, neen... 't is veel erger.

— Een ongeluk! Is Pol dood?

Moeder hield zich aan een boom vast.

— Ja, dood... onder een auto... ginder op de groote baan! snikte vader.

Hij sprong op, hij moest zijn vrouw steunen, ze in huis dragen bijna.

En toen vertelde hij het schrikkelijk nieuws. Moeder lag met het hoofd op de tafel te weenen.

Er kwamen menschen binnen. De boerenzoon had het verteld en het nieuws liep vlug rond. En men stond daar, verschrikt, medelijdend. Het huisje was vol gepraat en geronk.

De veldwachter verscheen. Hij zag bleek en veegde een traan weg.

— Is Pol waarlijk dood? zoo vroeg hij.

En dan vertelde hij van de ruzie bij het huis van Judocus. Hij had Pol wat bang willen maken, maar het was niet gemeend van de verbeteringsschool. Moest Pol daarvoor nu weggelopen zijn?

— Ge trokt partij voor die valsche feeks van Judocus, sprak een vrouw, die het tooneel bijgewoond had, maar toen ook Pol uitschold.

— Ik ben naar Tiestje geweest en hoorde daar de waarheid, en ben dan Karel van Judocus een

ferme bolwassching gaan geven, verdedigde zich de veldwachter.

— Menschen, gaat heen, laat ons gerust! vroeg Liekens.

Later liet hij den pastoor binnen en dan den meester, die de ouders kwam troosten.

's Avonds bracht een boerenwagen den dooden knaap. Moeder kreeg een hevige zenuwkrisis.

Op een afstand stonden groote menschen en kinderen toe te kijken.

Pol werd op de voutekamer gelegd. De wildeman lag nu zoo stil, zoo roerloos.

Maar het was vreemd. De menschen wisten nu allerlei goeds van Pol te vertellen. Ja, hij had wilde streken uitgehaald, maar toch veel oude lieden geholpen.

— Hij sneed altijd gras voor de blinde Fila, en hij kuischte haar konijnenkot. Ik heb het dikwijls gezien, zei een vrouw.

— Ik gaf hem eens tien centiemen te veel terug, hij was buiten de deur, toen hij het merkte en hij bracht ze eerlijk terug, deelde de winkelierster mee.

— De manke bedelaar van Overleie werd door jongens geplaagd en Pol joeg de bende weg! Dat heb ik staan bekijken. En ik zei nog bij mij zelf: « Er steekt toch een goed hart in dien wilde-man », verhaalde de mulder.

— Snaaksche streken hebben we allemaal uitgehaald, beweerde een andere boer.

Intusschen zat Tiestje bij de ouders. En hij zei dat er een braaf hartje stil gevallen was.

Den volgenden morgen sprak de meester in de school over Pol Liekens en het vreeselijk ongeluk. De kinderen zouden geld meebrengen voor een kroontje. Ze hadden allen van Pol gehouden.

En ze keken naar de ledige plaats op de bank.

Karel van Judocus sloop na de klas dadelijk weg. 't Zou wel lang duren eer de kinderen het vergaten hoe hij Pol belasterd had.

Ieder kende nu de geschiedenis van de peren. Tiestje had ze wel een dozijn keeren verteld om te bewijzen hoe gemeen Karel en zijn moeder gelogen hadden.

IV.

Als er in 't gehucht iemand stierf, moest de doode over de Leie gebracht worden met de veerschuit, want kerk en kerkhof waren aan de andere zijde van de rivier.

't Was een mooie Zomermorgen, toen Pol Liekens uit zijn huisje gedragen werd.

De boot lag gereed. Men plaatste de kist in 't midden, en de ouders en familieleden stapten dan in.

De schoolkinderen met den meester waren

al aan den overkant, en veel menschen uit het gehucht.

Voor 't laatst voer Pol over de Leie, de rivier, waar hij zooveel speelde.

O, hoe gaarne had men er den « wildeman » nog zien stoeien in de meerschen.

't Zou vreemd zijn hem te missen.

De stoet schreed nu kerkwaarts. Er was veel volk. En menigeen weende. Ook de veldwachter veege dikwijls een traan af.

Aan het grafje las een jongen een laatsten groet af en sprak de meester treffende woorden.

't Was dien dag stil op 't gehucht. De kinderen speelden niet als anders.

De pastoor bezocht weer de ouders en troostte hen. Pol was nu in den Hemel, en gelukkiger dan op de wereld.

Het oude Tiestje stak dikwijls over de Leie en dan knielde hij bij het kruisje van den « wildeman » met het goed hartje...

EINDE.

DE WOLF EN DE MENSCH

De vos sprak eens met den wolf over de sterkte van den mensch. Geen dier kon hem wederstaan, en zij moesten list gebruiken om het tegenover hem vol te houden. Toen antwoordde de wolf:

— Als ik maar eens een mensch te zien kreeg zou ik er wel op los gaan.

— O, daar kan ik u aan helpen, zei de vos. Kom morgenochtend bij mij, dan zal ik u een mensch toonen.

Al vroeg kwam de wolf en de vos leidde hem naar buiten op den weg waar de jager alle dagen langs ging. Eerst ontmoetten ze een ouden soldaat.

— Is dat een mensch? vroeg de wolf.

— Neen, antwoordde de vos, dat is er een geweest.

Daarna kwam er een kleine jongen, die naar school ging.

— Is dat een mensch?

— Neen, dat moet er nog een worden.

Eindelijk kwam de jager, het geweer op den rug en een mes aan de zijde.

— Zie, fluisterde de vos, dat is nu een mensch. Ga er maar op los; ik kruip ondertusschen weer mijn hol in.

De wolf liep nu op den mensch los. De jager, toen hij hem merkte, sprak:

— 't Is jammer, dat ik geen kogels geladen heb, legde aan en schoot den wolf den hiel in 't gezicht.

De wolf trok een leelijke tronie, maar liet zich niet afschrikken en sprong voorwaarts. Toen gaf de jager hem een tweede lading. De wolf verbeet de pijn en rukte den jager te lijf; toen trok deze zijn blank mes en gaf den wolf links en rechts een paar houwen, dat hij hals over kop tuimelde, en huilend en bloedend naar den vos terugliep.

— Hoe zijt ge bij den mensch klaar gekomen? vroeg de vos.

— O, zoo heb ik mij de sterkte van den mensch niet voorgesteld, kloeg de wolf. Eerst nam hij eenen stok van zijn schouder en blies daarin, en toen vloog er iets in mijn gezicht, dat me afgrijselijk kittelde; dan blies hij nogmaals in zijn stok en toen vloog het mij om den neus, als bliksem en hagelslag. En toen ik hem gansch nabij was, trok hij een blanke ribbe uit zijn lijf,

waarmee hij zoo geweldig op mij toesloeg, dat ik schier dood liggen bleef.

— Ziet ge nu, sprak de vos, wat voor een grootspreker gij zijt! Gij zult goed doen u voortaan de spreuk te herinneren:

*Wie pocht en bluft meer dan hij kan,
Is dikwijls een bedorven man.*

Naar GRIMM.
